

## PROHLÁŠENÍ MTS K NOVÉ RECESIVNÍ GENETICKÉ VADĚ „CALF RECUMBENCY“ (k 1.9.2023)

HA USA na svém webu publikovala nejnovější informace ohledně v USA nově detekované genetické vady u holštýnského plemene, které má povahu recesivní genetické vady (jako známe např. BLAD, či CVM).

Informaci HA USA v plném znění si můžete přečíst na odkazu:

[https://www.holsteinusa.com/pdf/Genetic%20Condition%20Under%20Investigation%20Update%205-30-23%20\(1\).pdf](https://www.holsteinusa.com/pdf/Genetic%20Condition%20Under%20Investigation%20Update%205-30-23%20(1).pdf)

Z textu a dalších materiálů vyjímáme:

Příčinou vady je mutace jednoho z genů. **Zdaleka ne všechna telata, která jsou recesivními homozygoty a měla by tak být vadou postižena, je skutečně fenotypově postižena**, takže frekvence problému je menší, než tomu bylo např. u BLAD. Dosud odhadovaný dopad v případě populace USA je minimální – při teoretickém použití pozitivního býka (carrier) na 100 plemenic s nezjištěným statutem, je výskyt u teoreticky 100 narozených telat ve výši 3%. Skutečný dopad je ale nižší, ne u všech recesivních homozygotů se vada projeví. Aby se projevila, musí pravděpodobně být ještě v kombinaci s některým z haplotypů, takže celá záležitost je zatím předmětem dalšího sledování a výzkumu. I proto nebylo zkoumání vady uzavřeno a u býků nositelů nebyl zatím přidán ke jménu prefix indikující pozitivní status nositele. prefix bude pravděpodobně obsahovat zkratku MW (syndrom svalové slabosti).

Popis fenotypového projevu vady – zjednodušeně:

Mléčná telata ve stáří několika týdnů (nejčastěji do 6 týdnů stáří) přestanou vstávat a v důsledku dopadů toho uhynou, nejčastěji na zápal plic.

Přestože mapování projevu a nositelů není ještě uzavřeno, **je žádoucí, aby chovatelé věděli, kteří býci byli dosud označeni za nositele a pokud některého používají v připarování, aby se vyvarovali jeho inseminace na dceru dalšího nositele, což by u případně narozeného potomka mohlo přinést výskyt projevu vady v podniku chovatele.**

Za účelem minimalizace dopadů uvedené vady byli v USA mezitím testováni všichni aktivní býci a část již nežijících.

Jejich status najdete ve vyhledávači na odkaze:

[https://www.holsteinusa.com/lists/early\\_onset\\_muscle\\_weakness.html](https://www.holsteinusa.com/lists/early_onset_muscle_weakness.html)

Zde si můžete, zadáním jména býka  SEARCH, prohlédnout býky, kteří vás zajímají z pohledu, že je používáte či chcete použít, nebo je máte v pozici otce reprodukčně perspektivních či aktivních plemenic vašeho stáda. Býci jsou doposud označeni jako "carrier" mají status **C (nositel)**, **býci s homozygotním statutem jako H**, býci otestovaní, jak čistí jako T. Pokud se u jména býka neobjeví nic, není jeho status znám či zveřejněn.

[https://www.holsteinusa.com/lists/early\\_onset\\_muscle\\_weakness.html](https://www.holsteinusa.com/lists/early_onset_muscle_weakness.html)

Je na každé firmě, aby ochránila své zákazníky před nevědomým připarováním, která by mohla přinést negativní dopad nežádoucí kombinace do jejich stáda. Počet pozitivních býků, jež byli použiti v ČR, není asi velký, ale frekvence jejich dcer se může stádo od stáda výrazně lišit. Je tedy v zájmu chovatele si zmapovat situaci ve svém stádě. Z býků, které jsme prodávali v ČR, jsou C (nositel) a lze u nich ještě předpokládat, že můžete mít aktivní dcery ve stádech ČR, jsme zjistili že od naší firmy se jedná jen o:

**C (nositel): - SUPERSIRE (NXB-37), VICTORIO (NBR-75), WAR GEAR (nový)**

V případě **Supersire**, kterého již neprodáváme, ale který má v ČR tisíce dojcích dcer či jalovic, **prosíme chovatele**, aby si vše ošetřili při sestavování připarovacího plánu **sami** a nedopustili na ně inseminaci jiným pozitivním býkem.

V případě **VICTORIO** **vyrozumíme všechny chovatele, kteří dávky tohoto býka od nás brali a berou sami.**

V případě **WAR GEAR**, jednoho z nových top testantů v naší nabídce, je **jeho status uveden v katalogu.**

Jako H (heterozygot), tedy zcela minimální možný dopad:

**ROCKETFIRE (NXB-645)**, jehož první desítky dcer jsou již oteleny, opět **prosíme chovatele**, kteří býka používali, aby si dcery ve svém stádě **našli sami** a nedopustili na ně inseminaci jiným pozitivním býkem. **Podniky, kde jsou teprve jalovice, vyrozumíme sami.**

Souhrnem: nepoužívat jinak geneticky špičkové býky jen proto, že jsou pozitivní, nedává smysl. Dopady této vady na jednotlivá stáda jsou zcela minimální. Přesto **doporučujeme nepoužívat býky, kteří jsou pozitivní, na plemence s nezjištěným statutem či po rovněž pozitivních býcích.** Jediné, co chovatel potřebuje, je znát, kteří býci z aktuálně či v minulosti používaných, jsou pozitivní. Z býků naší aktuální nabídky jsou nositeli jen **VICTORIO** a **WAR GEAR** a máme to v katalogu uvedeno. Všichni ostatní jsou **T (testování a negativní)**, včetně býků z NxGEN. O dalším vývoji a označování nositelů vás budeme informovat.

Mirek Novotný, MTS